

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D. v právní věci **žalobce: Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu**, IČ 67010041, se sídlem Cejl 48/50, Brno, proti **žalovanému: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Správa Chráněné krajinné oblasti České středohoří**, se sídlem Michalská 260/14, Litoměřice, za účasti **osoby zúčastněné na řízení: Ředitelství silnic a dálnic ČR**, IČ 65993390, se sídlem Na Pankráci 56, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24.2.2010, č.j. 07030/CS/2009, řízení č. SR/0021/CS/10,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se v žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24.2.2010, č.j. 07030/CS/2009, řízení č. SR/0021/CS/10, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Obecního úřadu Žim ze dne 16.11.2009, č.j. 2015/08, ve věci povolení kácení dřevin rostoucích mimo les, kterým bylo vydáno povolení ke kácení 42 ks stromů a 784 keřů rostoucích mimo les a současně byla uložena náhradní výsadba 1 668 ks dřevin.

Současně se žalobce domáhal zrušení i výše uvedeného prvostupňového rozhodnutí.

V úvodu své žaloby se žalobce vyjadřuje k otázce jeho aktivní legitimace k podání dané žaloby. Poukazuje na skutečnost, že je organizační jednotkou občanského sdružení Děti

Země s vlastní právní subjektivitou. Účastnil se předmětného správního řízení na základě § 70 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně krajiny a přírody (dále jen „zákon o ochraně krajiny“). Svoji aktivní žalobní legitimaci dovozuje žalobce z možnosti přímé aplikace směrnice Rady 85/337/EHS. Dále dovozuje svoji aktivní žalobní legitimaci z ustanovení čl. 9 odst. 3 a 4 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (dále jen „Aarhuská úmluva“). Z obou výše uvedených pramenů žalobce dovozuje svoji aktivní žalobní legitimaci dle § 65 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), k přezkumu rozhodnutí správních orgánů jak z hlediska dodržení procesních předpisů, tak i z hlediska dodržení hmotněprávních ustanovení zákonů. Dále žalobce trvá na tom, že jeho aktivní žalobní legitimace vyplývá rovněž z ustanovení § 65 odst. 2 s.ř.s., neboť byl postupem žalovaného na svých procesních právech dotčen takovým způsobem, že toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost žalovaného i prvostupňového rozhodnutí.

Žalobce ve své žalobě poukazuje na skutečnost, že prvostupňovým rozhodnutím povolil správní orgán na dvou parcelách výsadbu tří geograficky nepůvodních druhů rostlin (pustoryl, jalovec vodorovný a sakura) v počtu 120 ks s tím, že jde o dřeviny, které jsou v daném území tradičně vysazovány. K odvolací námitce žalobce uvedl následně žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí, že výsadba uvedených tří druhů nepůvodních dřevin byla uložena jen do intravilánu obce Žim. Dále žalovaný v předmětném rozhodnutí uvedl, že Obecní úřad Žim požádal vládu o výjimku ve smyslu § 43 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně krajiny“), ovšem o této žádosti nebylo vládou rozhodováno, neboť pracovníci Ministerstva životního prostředí konstatovali, že výjimka se povolovat nemusí, neboť se jedná o tradičně pěstované rostliny v zastavěné části obce a cílem výsadby těchto tří nepůvodních druhů rostlin má být jen jejich obnova. Žalobce však trvá na tom, že dle § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny je na celém území chráněné krajinné oblasti zakázáno povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních rostlin. Rovněž zdůrazňuje, že dle § 43 zákona o ochraně krajiny výjimky ze zákazu obsaženého v ustanovení § 26 citovaného zákona v případech, kdy veřejný zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody, povoluje v každém jednotlivém případě svým rozhodnutím vláda. Žalobce tedy trvá na tom, že zákaz obsažený v ustanovení § 26 zákona o ochraně krajiny platí i v intravilánech obcí ležících v chráněných krajinných oblastech. Trvá na tom, že neexistuje žádný zákonný podklad pro tvrzení, že v intravilánech obcí u výsadby tradičně pěstovaných nepůvodních dřevin není nutné rozhodnutí vlády dle § 43 zákona o ochraně krajiny. Zdůrazňuje, že cílem ustanovení § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny je, aby se od schválení daného zákona na území žádné chráněné krajinné oblasti už bez příslušné výjimky dále nevysazovaly (nešířily) geograficky nepůvodní druhy rostlin, a to bez ohledu na to, že se někdy v minulosti tyto druhy před ustavením příslušné chráněné krajinné oblasti či před schválením citovaného zákona v daném území takové druhy pěstovaly. Žalobce zdůrazňuje, že v § 1 zákona o ochraně krajiny je uvedeno, že účelem citovaného zákona je přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života. Zároveň uvádí, že v § 3 odst. 1 písm. k) citovaného zákona je krajina definována jako část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačních prvků. Tzn., že krajina se nachází jak ve volné přírodě (extravilán), tak i uvnitř lidských sídel (intravilán), což je logické. S ohledem na výše uvedené považuje žalobce za nezákonné, když si Ministerstvo životního prostředí a žalovaný, který zajišťuje správu nad územím Chráněné krajinné oblasti České středohoří, vysvětlují výše citovaná ustanovení účelově a svévolně v rozporu s cílem zákona

o ochraně krajiny i s cíli vyhlášené chráněné krajinné oblasti. Je tak dle žalobce nepřipustné, aby jako náhradní výsadba byla u dvou parcel v katastrálním území Žim povolena výsadba tří geograficky nepůvodních druhů rostlin v obrovském počtu 120 kusů, a to bez vládní výjimky.

Dle žalobce tak došlo k porušení § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny. Dále se domnívá, že došlo k porušení § 2 odst. 4 a § 50 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť žalobou napadeným rozhodnutím nedošlo k ochraně veřejného zájmu. Dle žalobce rovněž došlo k porušení § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu, neboť se žalovaný pečlivě nezabýval námitkami žalobce obsaženými v jeho odvolání a nepřihlédl k tomu, že zákon nelze obcházet účelovým výkladem Ministerstva životního prostředí. Rovněž bylo dle žalobce žalobou napadené rozhodnutí vydáno v rozporu s ustanovením § 3 správního řádu, neboť nebyl zjištěn stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zvláště když žalobce v průběhu správního řízení 2x upozornil na možné porušení zákona. Rovněž dle žalobce došlo k porušení § 70 odst. 1 zákona o ochraně krajiny, neboť žalovaný svým postupem zabránil žalobci jako zástupci dotčené veřejnosti účinně chránit přírodu a krajinu Chráněné krajinné oblasti České středohoří, když povolil výsadbu geograficky nepůvodních druhů rostlin bez vládní výjimky. Lze totiž dle žalobce jen stěží obhajovat cíl činnosti žalobce, pokud správní orgány porušují zákony jejich účelovým a zjednodušujícím výkladem.

Dále žalobce namítá neurčitost a nekontrolovatelnost uložené náhradní výsadby. Žalobce poukazuje na skutečnost, že u čtyř parcelních čísel (1208/1, 1258/1, 1259 a 1261/2 vše v k.ú. Žim) chybí přesný údaj o tom, jaké počty kusů a jaké počty druhů ovocných dřevin mají být zde vysázeny. U uvedených parcel je vždy uveden počet stromů pro tři ovocné druhy dřevin (jabloň, hrušeň a ořešák). Takové určení náhradní výsadby považuje žalobce za nekonkrétní nejasné a zpětně nekontrolovatelné. Dále došlo dle jeho názoru k zásahu do jeho práv i tím, že o této nejasnosti se má rozhodnout jen mezi žadatelem a majiteli příslušných parcel až po skončení příslušného správního řízení, tedy zjevně v rozporu s účelem zákona o ochraně krajiny a bez účasti žalobce, který je tak zbaven možnosti hájit svá práva dle § 70 odst. 1 zákona o ochraně krajiny, neboť nemůže ovlivnit výslednou podobu předmětného správního řízení. Žalobce zdůrazňuje, že nelze mimo předmětné řízení o kácení a uložení výsadby vést nějaké „dohadovací“ řízení mezi žadatelem a majitelem příslušné parcely určené pro výsadbu o tom, kolik kusů a jakého druhu dřeviny se má kde vysadit, protože tyto skutečnosti mají být jasné již na konci předmětného řízení, a to všem účastníkům řízení. Jedině tak dle žalobce mohou všichni účastníci řízení ovlivnit účinným způsobem rozsah a správnost uložené náhradní výsadby, která se skládá z přesného určení parcel, počtu dřevin a stanovení konkrétních druhů dřevin, aby následně nevznikly pochybnosti při zpětné kontrole. Dle žalobce tak bylo žalobou napadené rozhodnutí vydáno v rozporu s § 68 odst. 2 správního řádu, podle kterého se ke splnění ukládané povinnosti musejí uvádět jiné údaje potřebné k jejich splnění, tzn. jaké druhy dřevin a kolik kusů a na jaké parcele se má sázet, aby plnění rozhodnutí bylo kontrolovatelné a vymahatelné. Žadatel a majitel pozemku si nemohou dle žalobce sami určovat, co a kde se bude sázet. Žalobce zdůrazňuje, že neexistuje žádný důvod, proč by se o počtech těchto tří druhů ovocných stromů mělo rozhodovat až po skončení daného řízení, a to jen na základě „volné úvahy“ mezi žadatelem o kácení a majitelem příslušné parcely, a nikoliv na základě rozhodnutí správních orgánů a rovněž za účasti žalobce v příslušném správním řízení.

Dle žalobce tak byl porušen § 2 odst. 4 správního řádu a § 50 odst. 4 správního řádu, protože žalovaný nezajistil ochranu veřejného zájmu na uložení konkrétní, jasné, kontrolovatelné náhradní výsadby jako povinné kompenzace za způsobenou ekologickou

újmu vykácením mimolesních dřevin, což je jeden z cílů zákona o ochraně krajiny. Žalobou napadené rozhodnutí rovněž dle žalobce nevychází v rozporu s § 3 správního řádu ze zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť není uvedeno, jaké konkrétní druhy a jejich počty budou vysazovány. Rozhodnutí je rovněž dle žalobce v rozporu se zásadou dobré správy obsaženou v § 2 odst. 1 a § 4 odst. 1 správního řádu. Žalobce dále namítá, že žalobou napadeným rozhodnutím bylo porušeno rovněž ustanovení § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu, neboť se žalovaný pečlivě nezabýval žalobcovou námitkou obsaženou v jeho odvolání a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo najevo. Žalobce rovněž poukazuje na skutečnost, že i v tomto případě došlo k porušení ustanovení § 70 odst. 1 zákona o ochraně krajiny, neboť žalovaný zabránil žalobci jako zástupci dotčené veřejnosti účinně chránit přírodu a krajinu Chráněné krajinné oblasti České středohoří a ovlivnit konečnou podobu uložené náhradní výsadby za vykácené mimolesní dřeviny, neboť o ní bude jednat jen žadatel a majitel příslušné parcely bez něho.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu.

K námitce týkající výsadby geograficky nepůvodních druhů dřevin v chráněné krajinné oblasti bez vládní výjimky uvádí žalovaný následující.

Prvoinstanční orgán vycházel v daném případě z omezeného množství pozemků vhodných pro umístění náhradní výsadby, které má obec k dispozici. Mimo jiné i proto byla část náhradní výsadby uložena do intravilánu obce formou obnovy a úpravy stávajících veřejných ploch respektive veřejné zeleně. Prvoinstanční orgán při ukládání náhradní výsadby přihlédl k místním podmínkám a druhům dřevin, které v dané lokalitě historicky rostou, a to včetně těch, které lze označit za geograficky nepůvodní. Dle § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny je na území chráněné krajinné oblasti zakázáno rozšiřování geograficky nepůvodních dřevin. Obecní úřad Žim, proto požádal dle § 43 tehdy platné úpravy vlády České republiky prostřednictvím Ministerstva životního prostředí o výjimku ze zákazu dle § 26 odst. 1 písm. d) citovaného zákona. Na základě této žádosti proběhlo dne 4.7.2008 jednání, ze kterého vyplynulo, že v zastavěném území obce Žim, kde jsou geograficky nepůvodní druhy dřevin historicky přítomné, se nebude výjimka vydávat. Dále bylo konstatováno, že pro výsadbu dřevin budou zpracovány dílčí projekty, ve kterých bude důsledně dbáno, aby geograficky nepůvodní druhy dřevin nebyly vysazovány na plochy mimo zastavěné území. Tyto dílčí projekty musí být projednány se správou Chráněné krajinné oblasti České středohoří. Protokol z výše uvedeného jednání je součástí spisového materiálu prvoinstančního orgánu. Intravilánem obce se přitom rozumí zastavěná část obce vymezená k 1.9.1966 a vyznačená v mapách evidence nemovitostí respektive území ve smyslu § 58 zák. č. 183/2006 Sb., stavební zákon. Tímto vymezením jsou výsadby omezeny pouze na jednoznačně definované pozemky, jsou přitom respektovány i historické souvislosti, to je existence výsadby geograficky nepůvodních dřevin vzniklých v obci před vznikem chráněné krajinné oblasti respektive platnosti zákona o ochraně krajiny. Z celkového množství dřevin, jejichž výsadba byla uložena v rámci napadeného rozhodnutí, je pouze 120 kusů dřevin geograficky nepůvodních, umístěných v intravilánu obce (doplnění parkové úpravy v návesních prostorách obce a u hřbitova). Naprostá většina dřevin, jejichž výsadba byla uložena v rámci náhradní výsadby, je geograficky původní. Žalovaný při svém rozhodování tedy vzal v úvahu stanovisko Ministerstva životního prostředí k výsadbě nepůvodních druhů dřevin v intravilánu obce, přihlédl přitom k faktu, že případné žádosti o výjimky z § 26 odst. 1

písm. d) zákona o ochraně krajiny se předkládaly výhradně prostřednictvím Ministerstva životního prostředí, které, jak je výše uvedeno, sdělilo, že v daném případě se výjimka, vzhledem k plánovanému umístění dřevin v intravilánu obce, vydávat nebude. Žalovaný při svém rozhodování rovněž přihlédl k Metodickým listům Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky číslo 2 z května 2005, kde na straně 2 v odstavci IV. Obecné zásady používání geograficky nepůvodních druhů dřevin v chráněných krajinných oblastech je mimo jiné uvedeno, „za záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů dřevin se nepovažuje výsadba okrasných dřevin na zahradách nebo v parcích v zastavěných částech obcí.“ Metodické listy upravují a sjednocují postup všech správ chráněných krajinných oblastí v dané věci. Žalovaný při rozhodování v dané věci rovněž vycházel ze skutečnosti, že v současné době na území Chráněné krajinné oblasti České středohoří prakticky v každém intravilánu obce rostou v zahradách, parcích, veřejných prostranstvích a podobně geograficky nepůvodní druhy dřevin, které byly vysazeny a dlouhodobě pěstovány ještě před vznikem Chráněné krajinné oblasti, tedy před rokem 1976 respektive před účinností zákona o ochraně krajiny. K tomuto bodu žalovaný výslovně zdůrazňuje, že doslovné znění § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny zakazuje ve vztahu k rostlinám na území chráněné krajinné oblasti povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a nikoliv tedy, jak uvádí žalobce, že je zakázáno povolovat výsadbu nepůvodních druhů dřevin. Údajné šíření vysazených geograficky nepůvodních druhů dřevin do volné krajiny je, s ohledem na jejich umístění v zástavbě, druh (sakura, poléhavý jalovec a pustoryl, tedy druhy, které se v našich podmínkách samovolně nerozmnožují) a použitý sadbový materiál (sakury jsou dodávány jako roubovanci na podnoži z střešní) navíc fakticky nemožné. Účelem zákona v případě geograficky nepůvodních dřevin je nepochybně ochrana dochované krajiny a přírody, ochrana před vniknutím nepůvodních druhů (zejména pak invazivního charakteru) do přirozených společenstev. Výsadba geograficky nepůvodních dřevin v intravilánu obce Žim nevybočuje dle žalovaného z účelu zákona - druhy nejsou vysazeny ve volné krajině a v dochovaném přírodním prostředí tvořeném přirozenými společenstvy a současně se nejedná o druhy samovolně se šířící, natož invazivní. Žalovaný tedy dospěl k závěru, že trvá na tom, že z jeho strany nedošlo k porušení § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny, neboť v daném případě se nejedná o záměrné šíření geograficky nepůvodních dřevin na území chráněné krajinné oblasti. Žalovaný trvá dále na tom, že z jeho strany nedošlo k účelovému a svévolnému vysvětlení cíle zákona o ochraně krajiny respektive § 26 tohoto zákona. Ze strany žalovaného rovněž nedošlo dle jeho názoru k porušení § 2 odst. 4, § 50 odst. 3 a odst. 4 správního řádu, neboť dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem, a aby řešení odpovídalo okolnostem daného případu. Žalovaný se taktéž zabýval námitkami žalobce v rámci odvolacího řízení a s těmito námitkami se dle svého názoru řádně vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný hodnotil podklady a důkazy podle své úvahy a přitom pečlivě přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci řízení. Ze strany žalovaného také nedošlo k porušení § 68 odst. 3 a § 3 správního řádu, neboť dle jeho názoru v rámci správního řízení zjistil stav věci v rozsahu nezbytném pro dané řízení a současně se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal se všemi námitkami účastníků řízení, tedy i námitkami žalobce. Žalovaný trvá na tom, že svým postupem nijak nebránil žalobci, aby v rámci § 70 odst. 1 zákona o ochraně krajiny obhajoval přírodu a krajinu Chráněné krajinné oblasti České středohoří, neboť, jak je výše uvedeno, byla žádost o výjimku dle § 43 zákona o ochraně krajiny podaná, jak žalobce doporučoval.

K námitce týkající se neurčitosti a nekonkrétnosti uložené náhradní výsadby žalovaný uvádí následující. Dle § 9 zákona o ochraně krajiny orgán ochrany přírody může ve svém

rozhodnutí o povolení kácení uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu. Z uvedené formulace je dle žalovaného zřejmé, že uložení přiměřené náhradní výsadby je možností, nikoliv povinností orgánů ochrany přírody. Přiměřenost náhradní výsadby není zákonem ani jiným právním předpisem definována; je tedy na správním orgánu, aby tuto přiměřenost posoudil, vyhodnotil a svůj postup odůvodnil. Samotné ust. § 9 citovaného zákona a ani prováděcí vyhláška k tomuto zákonu (vyhl.č. 395/1992 Sb.) nestanovují požadavky na náležitosti výroku v této věci. Pro obsah výroku tedy platí obecné ustanovení správního řádu, že výrok musí být jasný, jednoznačný a vrchnostenský. Žalobou napadený výrok mimo jiné uvádí počty ovocných dřevin k výsadbě na třech pozemcích, přičemž je definována taktéž druhová skladba (jabloň, hrušeň a ořešák) pro tyto pozemky. Napadenou okolnost, že správní orgán nedefinoval náhradní výsadbu ovocných dřevin co do konkrétního počtu a konkrétní druhové skladby na každý jednotlivý pozemek, nepovažuje žalovaný za pochybení. Veškeré výchozí požadavky na náhradní výsadbu tak, aby mohla být realizována v kvalitě a kvantitě odpovídající náhradě vzniklé ekologické újmy, jsou ve výroku dle názoru žalovaného obsaženy. Účel ust. § 9 odst. 1 zákona o ochraně krajiny postupem správního orgánu není ohrožen, spíše naopak, neboť vynucuje u povinné osoby, v důsledku jejíž činnosti potřeba kompenzace ekologické újmy vzniká, aktivní zapojení, a to formou zpracování jednoduchých projektů ozelenění. Zajištění projektové dokumentace ze strany povinné osoby, tedy situace, kdy příprava dokumentace jde k tíži povinné osoby, je tak logickou součástí kompenzace ekologické újmy. Kromě výše uvedeného žalovaný při rozhodování musí přihlížet i k obecné potřebě zajistit pro výsadby kvalitní školkařský materiál místního původu, což je při požadavku na větší množství kvalitního sadebního materiálu (týká se to právě vysokokmenů ovocných dřevin) problém, neboť nejsou součástí běžné nabídky pěstebních a zahradnických zařízení; jejich pořízení je tedy otázkou nabídky na trhu (přičemž okamžitá nabídka se může zásadně lišit od nabídky příštího roku) a nikoliv primárně požadavku investora a v žalovaném případě požadavku orgánu ochrany přírody. Vypěstování je otázkou delšího časového období několika let, přičemž ale při případném výskytu karanténní chorob u některých druhů dřevin se tato doba může ještě výrazně prodloužit, což by mohlo mít za následek nemožnost provedení náhradní výsadby v daném termínu. Dle názoru žalovaného je náhradní výsadba, tak jak byla uložena, konkrétní, jasná, zpětně kontrolovatelná a vymahatelná. Uložena je výsadba ovocných dřevin, je definována co do počtu, druhové skladby, pozemků i termínu realizace. Pokud jde o žalobcem tvrzené porušení ust. § 2 odst. 4 respektive § 50 odst. 4 správního řádu, žalovaný uvádí, že ani správní řád ani zákon o ochraně krajiny nedefinují veřejný zájem. Pokud se tedy bude vycházet z předpokladu, že rozsáhlé zásahy do nelesní zeleně mohou představovat ekologickou újmu pro společnost, pak nepochybně potřebu kompenzace této újmy lze považovat za veřejný zájem. Správní orgán tomuto požadavku vyhověl s tím, že uložena náhradní výsadba není co do počtu ani co do umístění ryze formální záležitostí, přičemž uvedení přesných počtů jednotlivých druhů ovocných dřevin na daných parcelách nemůže mít a ani nemá nějaký zásadní vliv na práva žalobce. Žalovaný je mimo jiné i orgánem odborným, tedy i dostatečně fundovaným posoudit rozsah a správnost navržené náhradní výsadby. Vzhledem k tomu, že z napadeného rozhodnutí respektive rozhodnutí prvoinstančního orgánu je naprosto zřejmé, kolik ovocných dřevin bude celkem vysázeno a na jakých parcelách, nemohou dle názoru žalovaného vzniknout pochybnosti při zpětné kontrole. Plnění rozhodnutí je tedy jak kontrolovatelné, tak i vymahatelné. Kromě toho není dle žalovaného žádný rozumný důvod k domněnce, že by vyšší popřípadě nižší počet jabloní, hrušní či ořešáků z celkového množství ovocných dřevin uložených k náhradní výsadbě v dané lokalitě mohl nějakým způsobem poškodit veřejný zájem. Žalovaný se při

rozhodování, jak již bylo výše uvedeno, řídil zákonem o ochraně krajiny, ze kterého mimo jiné nevyplývá povinnost stanovení přesného počtu jednotlivých dřevin, jak požaduje žalobce. Žalobce měl dle žalovaného v průběhu řízení možnost seznámit se s podklady řízení a vyjádřit se k nim, jeho námitky pak byly v průběhu prvoinstančního i odvolacího řízení náležitě vypořádány, řízení tak probíhala v souladu s ust. § 70 zákona o ochraně krajiny, to je za účasti žalobce. Skutečnost, že žalobce uplatnil během řízení nějaké námitky či připomínky, ještě nezakládá správnímu orgánu povinnost, aby těmto námitkám či připomínkám automaticky vyhověl.

Žalovaný tedy trvá na tom, že z jeho strany nedošlo k porušení § 9 odst. 1 zákona o ochraně krajiny, neboť z ustanovení tohoto zákona nevyplývá povinnost stanovení přesného počtu jednotlivých druhů dřevin na jednotlivých parcelách. Žalovaný dále trvá na tom, že z jeho strany nedošlo ani k porušení § 3 a § 68 odst. 2 a odst. 3 správního řádu, neboť žalovaný postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a rovněž trvá na tom, že výrok žalobou napadeného rozhodnutí, obsahuje předepsané náležitosti, aby rozhodnutí bylo kontrolovatelné a vymahatelné. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný vypořádal se všemi námitkami účastníků řízení, tedy i námitkami žalobce. Žalovaný trvá na tom, že z jeho strany nebyl porušen § 2 odst. 4, § 50 odst. 3 a odst. 4 a § 3 správního řádu, neboť žalovaný dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem, a aby řešení odpovídalo okolnostem daného případu. Žalovaný hodnotil podklady podle své úvahy a přitom přihlížel pečlivě ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci řízení. Správní orgán tedy v rámci správního řízení zjistil stav věci v rozsahu nezbytném pro dané řízení. Ze strany žalovaného nedošlo dle jeho názoru ani k porušení § 2 odst. 1 správního řádu, neboť žalovaný jako správní orgán postupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy. Ze strany žalovaného rovněž nedošlo k porušení § 70 zákona o ochraně krajiny, neboť dle jeho názoru nijak nedošlo k poškození práv žalobce, protože žalovaný nijak nebránil žalobci v jeho účasti při správních řízeních, což samo o sobě nezakládá správnímu orgánu automatickou povinnost vyhovět všem námitkám, které občanské sdružení jako účastník správního řízení vznese.

Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval replikou, ve které uvedl následující skutečnosti.

K námitce týkající se šíření nepůvodních rostlin žalobce konstatoval, že pozemky k náhradní výsadbě lze stanovit i mimo katastrální území příslušné oce, pokud s náhradní výsadbou budou souhlasit jejich majitelé. Proto nepovažuje argumentaci žalovaného, že Obec Žim nedisponuje dostatkem vhodných pozemků k náhradní výsadbě za relevantní. Poukázal rovněž na skutečnost, že z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by žadatel či Obec Žim jiné pozemky mimo k.ú. Žim hledali a případně s jakým úspěchem. Tvzení žalovaného se tedy dle žalobce neopírá o žádné podklady ve spisu. Dále žalobce namítá, že protokol z jednání se zástupcem Ministerstva životního prostředí zmiňovaný žalovaným ve vztahu k absenci výjimky dle § 43 zákona o ochraně krajiny není obsažen ve správním spise. Rovněž zdůrazňuje, že v otázce udělení předmětné výjimky je zcela nepodstatný názor Ministerstva životního prostředí, neboť dle zákona se zákaz šířit nepůvodní rostliny vztahuje vždy na celé území chráněné krajinné oblasti. Dále uvedl, že pokud se před vznikem chráněné krajinné oblasti geograficky nepůvodní druhy rostlin v intravilánu obce Žim vyskytovaly, pak neexistuje žádný logický a ani zákonný důvod pokračovat v jejich výsadbě (šíření), zvláště jako kompenzaci za kácení mimolesních dřevin jako způsob řešení

ekologické újmy „antiekologickým“ způsobem. Tyto rostliny se mají přirozeným způsobem v intravilánu obce nechat dožít a nové bez povolení výjimky nešířit (nesázet).

I ve vztahu k žalovaným zmiňovaným Metodickým listům č. 2 z května 2005 žalobce namítá, že nejsou součástí správního spisu, a proto se o ně nemůže žalovaný opírat, neboť žalobce se s tímto dokumentem nemohl před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí seznámit. Současně namítl, že metodický list nemůže mít vyšší právní sílu, než zákon. Obsah metodické listu lze chápat maximálně jako doporučení jedné z mnoha odborných organizací.

Žalobce trvá na tom, že tvrzení žalovaného obsažená ve vyjádření k žalobě nemají oporu ve správním spise a nejsou v souladu se zákonem o ochraně krajiny, který pro celé území chráněné krajinné oblasti stanovil přísnější podmínky pro šíření geograficky nepůvodních druhů rostlin.

K námitce týkající se neurčitosti stanovené náhradní výsadby žalobce v replice uvedl, že uložení náhradní výsadby je v současné době, při absenci peněžního odvodu povinné a nikoli pouze možné. Správní orgán tedy musí vždy přiměřenou a odůvodněnou náhradní výsadbu uložit. Dále konstatoval, že skutečně není v zákoně na ochranu krajiny specifikováno, jak má výrok o náhradní výsadbě vypadat. Ovšem žalobce odkazuje na ustanovení § 68 odst. 2 a odst. 3 správního řádu s tím, že je nutné uvést lhůtu pro splnění stanovených podmínek a jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění. Dle žalobce tedy musí ve výroku být i počty kusů a počty druhů dřevin na konkrétních pozemcích, aby rozhodnutí bylo srozumitelné a bylo v budoucnu jasné a jednoznačně kontrolovatelné. Cílem není pouhé vysazení, ale cílem je, aby se vysazené dřeviny také uchytyly a na vysazených místech rostly.

Žalobce rovněž v replice uvedl odkazy na jiná správní řízení, ve kterých se správní orgány včetně Ministerstva životního prostředí zabývaly obdobnými otázkami.

Osoba zúčastněná na řízení se k věci nijak nevyjádřila.

Primárně se soud zabýval otázkou aktivní žalobní legitimace žalobce.

Ve vztahu k možné aktivní žalobní legitimaci dle § 65 odst. 1 s.ř.s. soud uvádí následující. V ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s. je uvedeno, že kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak. Pro možnost domáhat se aktivní žalobní legitimace dle tohoto ustanovení je nezbytně nutné, aby subjekt domáhající se tohoto oprávnění byl nositelem veřejného hmotného subjektivního práva. V tomto směru soud poukazuje na bohatou a ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4.2.2010, č.j. 7 As 2/2009-80, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod číslem 2061/2010, rozhodnutí ze dne 2.9.2009, č.j. 1 As 40/2009-251, rozhodnutí ze dne 7.12.2005, 3 As 8/2005-118, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod číslem 825/2006), ze které dle soudu jednoznačně vyplývá, že žalobce jakožto občanské sdružení, jehož hlavním cílem a posláním je dle jeho platných stanov ochrana přírody a krajiny, není nositelem hmotných práv. S tímto názorem koresponduje i názor Ústavního soudu vyjádřený v nález ze dne 6.1.1998, sp. zn. I. ÚS 282/97, kde je uvedeno, že práva vztahující se k životnímu prostředí přísluší pouze osobám fyzickým, jelikož se jedná o biologické organismy, které – na rozdíl od právnických osob – podléhají eventuálním negativním vlivům životního prostředí.

Vzhledem k výše uvedenému tedy soud konstatuje, že žalobce se nemůže v daném řízení domáhat své aktivní žalobní legitimace s odkazem na ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s.

Dále žalobce dovozoval svoji žalobní legitimaci s přihlédnutím k obsahu Aarhurské úmluvy a popřípadě v souvislosti s odkazem na směrnici Rady 85/337/EHS. I v otázce této žalobní legitimace se soud ztotožnil s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 16.12.2010, č.j. 1 As 61/2010-98, rozsudek ze dne 6.8.2009, č.j. 9 As 88/2008-316, nebo rozsudek ze dne 3.3.2011, č.j. 1 As 7/2011-397). Z těchto rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že Aarhurská úmluva nemá povahu „self-executing“ smlouvy, tzn. smlouvy samovykonatelné a přímo aplikovatelné. Ačkoli tedy Aarhurská úmluva nesporně patří do kategorie mezinárodních smluv, které jsou součástí českého právního řádu (tato úmluva byla publikována pod č. 124/2004 Sb.m.s., splňuje podmínky stanovené čl. 10 Ústavy České republiky), v případě, že by stanovila něco jiného než zákon, nebylo by možno uplatnit pravidlo o aplikační přednosti této mezinárodní smlouvy před zákonem. Podle čl. 2 bodu 5 Aarhurské úmluvy se za „dotčenou veřejnost“ považuje veřejnost, která je nebo může být ovlivněna environmentálním rozhodováním, anebo která má na tomto rozhodování určitý zájem, přičemž pro účely této definice se u nevládních organizací podporujících ochranu životního prostředí a splňujících požadavky vnitrostátních právních předpisů předpokládá, že mají na environmentálním rozhodování zájem. Judikatorně pak bylo dovozeno, že nevládní organizace založené za účelem ochrany přírody musí splnit požadavky vnitrostátních předpisů, aby byly považovány za dotčenou veřejnost a měly přístup k soudu dle čl. 9 odst. 2 Aarhurské úmluvy. Aktivní legitimaci občanského sdružení tedy nelze dovozovat přímo z Aarhurské úmluvy.

Dle názoru soudu rovněž nelze aktivní žalobní legitimaci žalobce dovozovat přímo ze směrnice Rady 85/337/EHS. Aby mohla být žalobní legitimace žalobce dovozována přímo z uvedené směrnice, musely by dle soudu být splněny podmínky pro přímý účinek této směrnice. K tomu by došlo, pokud by uvedená směrnice nebyla ve stanovené lhůtě řádně implementována do vnitrostátního právního řádu. Dle názoru soudu došlo k řádné implementaci uvedené směrnice. Implementace této směrnice se projevuje dle soudu zejména v ustanovení § 70 zákona o ochraně krajiny, který umožňuje přístup dotčené veřejnosti k informacím a do příslušných správních řízení a odvozeně přes účastenství ve správním řízení i možnost dovolávat se příslušného soudního přezkumu velice široce a stanoví pouhou minimalistickou podmínku o tyto informace jednoduchým způsobem požádat a do předmětných správních řízení se po obdržení informace o jejich vedení přihlásit. Rovněž se implementace projevuje dle soudu v ustanovení § 23 zák. č. 100/2001 Sb., které umožňuje za splnění konkrétních podmínek občanským sdružením účastenství v navazujících správních řízeních, ve kterých bylo využito dokumentace nebo posudku, a rovněž umožňuje domáhat se občanským sdružením, jejichž předmětem činnosti je ochrana životního prostředí, veřejného zdraví nebo kulturních památek, v rámci soudního přezkumu zrušení rozhodnutí navazujícího na oznámení, dokumentaci či posudek. Dle názoru soudu tedy nejsou dány podmínky, aby se žalobce mohl domáhat aktivní legitimace přímo s odkazem na citovanou směrnici.

Dle názoru soudu tedy nelze vzhledem k výše uvedenému v žalobcově případě dovozovat s odkazem na Aarhurskou úmluvu nebo na směrnici Rady 85/337/EHS jeho aktivní legitimaci ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. ani ustanovení § 66 odst. 3 s.ř.s.

Naopak soud souhlasí s názorem žalobce, že je dána jeho aktivní žalobní legitimace ve smyslu § 65 odst. 2 s.ř.s. V citovaném ustanovení je uvedeno, že žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odst. 1 citovaného ustanovení, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl

zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Při podávání procesních námitek se žalobce musí pohybovat v mezích svého předmětu činnosti, který vyplývá z jeho stanov, tj. přípustné jsou z jeho strany jen takové námitky, které se týkají ochrany životního prostředí, přírody a krajiny. Samy stanovy však nemohou účastenství žalobce ve správním řízení založit. Další nutnou podmínkou pro přiznání postavení účastníka ve správním řízení je existence zákonného ustanovení, které přiznává občanským sdružením jako právnickým osobám v souvislosti s některou z činností v těchto stanovách uvedenou účastenství ve správních a navazujících soudních řízeních. Z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že žalobce byl účastníkem řízení na základě splnění podmínek uvedených v § 70 zákona o ochraně krajiny. Žalobce ve své žalobě výslovně tvrdí, že byl postupem žalovaného dotčen na svých procesních právech takovým způsobem, že toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost žalovaného i prvostupňového rozhodnutí. Skutečnost, že žalobce není k žalobě oprávněn podle § 65 odst. 1 s.ř.s., byla již konstatována výše. Dle názoru soudu byly tedy naplněny všechny zákonem předpokládané skutečnosti a žalobci náleží aktivní žalobní legitimace dle § 65 odst. 2 s.ř.s.

O věci soud rozhodoval na základě zmocnění § 51 odst. 1 s.ř.s. bez jednání, neboť žalobce ani žalovaný nevyjádřili do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a proto se má za to, že souhlas s projednáním věci bez nařízení jednání udělili, když o uvedeném následku byli ve výzvě výslovně poučeni.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Z žalobcových námitek se soud nejdříve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí, která měla spočívat v tom, že se žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí nevypořádal řádně s žalobcovými odvolacími námitkami a že žalovaný nepřihlédl ke všemu, co vyšlo najevo. Po zevrubném přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí dospěl soud k závěru, že tato námitka je nedůvodná a žalobou napadené rozhodnutí je v rozsahu žalobních námitek přezkoumatelné. Žalovaný se žalobcem v žalobě uvedenými námitkami zabýval a v rozhodnutí uvedl podklady pro své rozhodování, rozvedl úvahy, kterými se při rozhodování řídil, a v zákonem požadovaném rozsahu se tedy vypořádal s předmětnými námitkami.

Následně se soud zabýval námitkou, ve které žalobce namítal neurčitost a nekontrolovatelnost uložené náhradní výsadby. Uvedené vady žalobce spatřuje ve skutečnosti, že u parcely č. 1208/1 v k.ú. Žim byla stanovena náhradní výsadba následujícím způsobem: jasan 15 ks, jilm 10ks, lípa 50 ks, dub zimní, letní 25 ks, javor 30 ks a ovocné stromy (směs jabloň, hrušeň, doplňkově ořešák) 160 ks. Nesprávnost tkví dle žalobce právě

v neurčitěm vymezení náhradní výsadby ovocných stromů, kdy z prvostupňového rozhodnutí není jednoznačně patrné, kolik kterých ovocných stromů má být vysázeno. Ze stejného důvodu pak žalobce napadá i stanovení náhradní výsadby u parcel 1258/1 a 1259 v k.ú. Žim, kde je v prvostupňovém rozhodnutí stanoveno, že kromě jiných stromů mají na těchto parcelách být vysázeny ovocné stromy (směs jabloň, hrušeň, doplňkově ořešák) v počtu 130 ks. Ze stejného důvodu pak žalobce napadá i stanovení náhradní výsadby u parcely č. 1261/2 v k.ú. Žim, kde je v prvostupňovém rozhodnutí stanoveno, že kromě jiných stromů mají být na této parcele vysázeny ovocné stromy (směs jabloň, hrušeň, doplňkově ořešák) v počtu 290 ks.

S touto žalobcovou námitkou se soud neztotožnil. V daném případě byla náhradní výsadba stanovena sice v chráněné krajinné oblasti, ale v kulturní krajině v blízkosti lidských obydlí na pozemcích, na kterých se výrazně projevuje vliv člověka na charakter krajiny. V takové oblasti je zcela v souladu s charakterem okolní krajiny provedení výsadby ovocných stromů. S touto skutečností žalobce ani nijak nepolemizuje. Prvoinstanční správní orgán ve svém rozhodnutí u výše uvedených parcel jednoznačně stanovil množství ovocných stromů, které mají být vysázeny, a stanovil druhově strukturu vysazovaných ovocných stromů. Z tohoto hlediska je předmětné rozhodnutí jednoznačné a plně přezkoumatelné. Ze skutečnosti, že nebyly stanoveny v samotném výroku počty, kolik stromů od jednotlivých druhů ovocných stromů má být vysázeno, dle názoru soudu jednoznačně vyplývá, že z hlediska plnění funkce v krajině a z hlediska plnění funkce náhrady za ekologickou újmu způsobenou výstavbou dálnice jsou si dle správních orgánů uvedené dřeviny rovný. Uvedené druhy ovocných stromů jsou tedy z hlediska uvedených kritérií zaměnitelné. Z rozhodnutí rovněž vyplývá, že ve výsadbě mají převládat jabloně a hrušně přibližně ve stejném počtu a ořešák má být při náhradní výsadbě využit pouze doplňkově. Dle soudu tak byla správním orgánem rovněž stanovena požadovaná druhová struktura vysazovaných ovocných stromů. S tímto závěrem úzce souvisí i závěr soudu, že není nijak ohrožena kontrolovatelnost předmětného rozhodnutí o náhradní výsadbě. Celkový počet ovocných stromů je jednoznačně stanoven a, jak bylo výše uvedeno, stanovena je i druhová struktura výsadby ovocných stromů. Dle soudu je rovněž kontrolovatelné nejen provedení samotné výsadby ale i uchycení vysazených stromů.

Dle názoru soudu je tedy prvostupňové rozhodnutí ve vztahu k žalobcem vznesené žalobní námitce dostatečně určité a výkon tohoto rozhodnutí je následně kontrolovatelný. Dle soudu nebyl v tomto směru žalobce zkrácen na svých procesních právech a nedošlo ani k porušení žalobcem citovaných ustanovení zákona o ochraně krajiny a správního řádu. S ohledem na výše uvedené shledal soud žalobcovu námitku jako zcela nedůvodnou.

Dále se soud zabýval námitkou žalobce, ve které namítal, že provedením výsadby dle prvostupňového rozhodnutí dojde k šíření geograficky nepůvodních dřevin bez udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně krajiny.

V ustanovení § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny je stanoveno, že na celém území chráněných krajinných oblastí je zakázáno povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů. V ustanovení § 43 citovaného zákona, v rozhodném znění, je pak mimo jiné uvedeno, že výjimky ze zákazu ve zvláště chráněných územích podle § 26 v případech, kdy veřejný zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody, povoluje v každém jednotlivém případě svým rozhodnutím vláda.

V daném konkrétním případě není spornou mezi účastníky skutečnost, že pustoryl, jalovec vodorovný a sakura jsou v Chráněné krajinné oblasti České středohoří geograficky nepůvodní dřeviny.

Z obsahu správního spisu byly zjištěny následující skutečnosti. Prvoinstanční správní orgán žádostí ze dne 26.5.2008 podanou prostřednictvím Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, Správy Chráněné krajinné oblasti České středohoří (dále jen „AOPK, SCHKO České středohoří“) požádal vládu o vydání výjimky ze zákazu šíření geograficky nepůvodních rostlin. V souvislosti s uvedenou žádostí AOPK, SCHKO České středohoří vydala dne 5.6.2008 odborné stanovisko, č.j. 03257/CS/2008, ve kterém uvedla, že postupuje žádost prvoinstančního orgánu o udělení výjimky ze základních ochranných podmínek chráněné krajinné oblasti ve věci používání geograficky nepůvodních druhů dřevin při realizaci náhradní výsadby. V tomto stanovisku je dále uvedeno, že výsadba geograficky nepůvodních druhů by měla být realizována v současně zastavěném území a navržené druhy jsou tradiční součástí soukromých zahrad i veřejné zeleně. AOPK, SCHKO České středohoří v uvedeném odborném stanovisku uvedla závěr, že doporučuje udělení výjimky, neboť věc svou povahou (historická přítomnost geograficky nepůvodních druhů, obnova původních úprav a navázání na ně, výsadba v zastavěné části sídel) lze označit za veřejný zájem převažující nad zájmy ochrany přírody a věc není ve střetu ani s jinými zájmy ochrany přírody. Toto odborné stanovisko bylo adresováno spolu s předmětnou žádostí o výjimku Ministerstvu životního prostředí. Ve správním spise je dále založen „protokol z jednání ve věci použití geograficky nepůvodních druhů dřevin při náhradní výsadbě v katastrálním území obce Žim za pokácenou rozptýlenou zeleň v rámci výstavby dálnice D8, které se konalo na Správě CHKO České středohoří dne 4. července 2008“. Jako účastníci tohoto jednání jsou uvedeni Zdeněk Haramul, starosta obce Žim, Mgr. Markéta Peřinová, vedoucí Správy Chráněné krajinné oblasti České středohoří. V uvedeném protokolu je zaznamenáno, že na jednání bylo konstatováno, že v zastavěném území obce Žim, kde jsou geograficky nepůvodní druhy historicky přítomné, nebude výjimka dle zákona o ochraně krajiny povolována. Dále bylo konstatováno, že pro výsadbu dřevin budou zpracovány dílčí projekty, ve kterých bude důsledně dbáno, aby geograficky nepůvodní druhy, zejména expanzivní, nebyly vysazovány na plochy ve volné krajině nebo na plochy přecházející ze zastavěného území do volné krajiny. Dále je v protokolu uvedeno, že vzhledem k předmětnému jednání prvoinstanční orgán prostřednictvím starosty stahuje žádost o povolení předmětné výjimky.

Pro řádné posouzení dané námítky je podstatné správně interpretovat zejména slovní spojení „zákaz rozšiřování nepůvodních druhů rostlin a živočichů“ obsažené v ustanovení § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny. Žalobce vychází z premisy, že toto sousloví znamená zákaz umístění jakéhokoli jedince (jedné každé rostliny či jednoho každého živočicha) do prostoru, který byl vyhlášen chráněnou krajinnou oblastí. Takovýto úzký výklad uvedeného ustanovení je však dle názoru soudu nesprávný.

Na tomto místě soud podotýká, že při výkladu právních předpisů nelze vycházet pouze ze slovního výkladu konkrétních ustanovení. Jak vyplývá z nálezů Ústavního soudu (např. náleze ze dne 17.12.1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97) jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě a je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu. Rovněž Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22.9.2010, č.j. 1 Afs 70/2010-57, konstatoval, že „k výkladu právních předpisů a jejich institutů nelze přistupovat pouze z hlediska textu zákona, ale především podle jejich smyslu. Jazykový výklad může dle ustálené judikatury Ústavního soudu - s níž se v řadě svých rozhodnutí výslovně

ztotožnil i Nejvyšší správní soud - představovat pouze prvotní přiblížení se k obsahu právní normy, jejímž nositelem je interpretovaný právní předpis; k ověření správnosti či nesprávnosti výkladu, popř. k jeho doplnění či upřesnění, potom slouží ostatní interpretační přístupy, z nichž je v souzené věci namíste jmenovat především metodu teleologickou a systematickou (samozřejmě podle povahy věci bude namíste užít i jiných metod, jako např. komparativní, logické či historické). Z teleologického výkladu vyplývá základní interpretační směrnice, která již byla zmíněna: rozhodující je smysl a účel zákona. Systematický výklad využívá systémové povahy právního řádu: právní řád tvoří jednotný celek; má povahu systému, který je dále diferencován v subsystémy různých úrovní (právo soukromé a veřejné; právní odvětví; právní instituty), jež v sobě slučují prvky podle různých kritérií. Ze systémové povahy právního řádu vyplývá, že jeho jednotlivé součásti (subsystému i prvky) vstupují do určitých funkčních vazeb. Z toho se podává přirozený požadavek, aby interpret určitého ustanovení právního předpisu neomezoval svůj rozhled toliko na jedno či několik ustanovení, ale aby jej chápal jako část celku (systému), která s ohledem na principy jednotnosti a bezrozpornosti právního řádu vytváří s jeho ostatními částmi logický, resp. logicky souladný významový celek.“

Smysl zákona o ochraně krajiny je definován v ustanovení § 1 citovaného zákona. V tomto ustanovení je uvedeno, že účelem zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000; přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry. Pro výklad ustanovení § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny je zejména podstatná poznámka uvedená v předchozí větě za středníkem (v ustanovení § 1 zákona se jedná o větu druhou). S přihlédnutím právě k výše citovanému účelu zákona má soud za to, že předmětný zákaz rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů je nutno vykládat tak, že se jedná o zákaz navyšování počtu druhů rostlin a živočichů ve smyslu nikoli navyšování počtu jedinců, ale zákaz navyšování (v zákoně rozšiřování) nepůvodních druhů jako kategorie botanického popřípadě zoologického systému. Z takového výkladu následně vyplývá, že pokud v nějakém relativně uzavřeném „mikroregionu“ chráněné krajinné oblasti se již jedinci nějakého geograficky nepůvodního druhu rostlin či živočichů legálně nacházejí, není předmětným ustanovením zakázáno i záměrné umístění dalších jedinců tohoto druhu v daném „mikroregionu“ do přírody. Toto je evidentně i výklad, který v daném případě využily správní orgány.

Žalobou napadené správní rozhodnutí obsahuje vymezení předmětného relativně uzavřeného „mikroregionu“ tak, že se jedná o zastavěné území v intravilánu obce Žim. Toto tvrzení má i oporu ve správním spise, kde jsou založeny kopie katastrálních map s vyznačením plánovaného vysázení sporných tří druhů rostlin. Předmětné správní rozhodnutí rovněž obsahuje i argumentaci skutečností, že předmětné sporné druhy rostlin se v daném místě již vyskytují. Tato skutečnost je ve správním spise doložena výše citovaným odborným stanoviskem AOPK, SCHKO České středohoří ze dne 5.6.2008.

S přihlédnutím k výše uvedenému výkladu ustanovení § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny dospěl soud k závěru, že v daném konkrétním případě nebylo nutné výjimku dle § 43 zákona o ochraně krajiny vydávat. Dle soudu nebyl v tomto směru žalobce zkrácen na svých procesních právech a nedošlo ani k porušení žalobcem citovaných ustanovení zákona o ochraně krajiny a správního řádu. S ohledem na výše uvedené shledal soud i tuto žalobcovu námitku jako zcela nedůvodnou.

Pro úplnost soud poznamenává, že Metodické listy Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky číslo 2 z května 2005 a protokol z jednání konaného dne 4.7.2008 byly součástí správního spisu, který byl předložen soudu několik měsíců před vyjádřením žalobce, ve kterém žalobce poukazoval na skutečnost, že tyto doklady nejsou součástí správního spisu. V daném případě tak soudu nevznikly pochybnosti, že by uvedené listiny nebyly součástí správního spisu již v době správního řízení.

S ohledem na výše uvedené shledal soud žalobcovy námitky jako nedůvodné, a proto žalobu ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 20. listopadu 2012

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Továrová